

KÖNYVESPOLC

Massimo Battolla:

La Divina Commedia negli Ex Libris

Genova, 2010.

Levelezőlap méretű könyvecske érkezett a közelmúltban Olaszországból *Kőhegyi Gyula* művésztagunk kezeihez. Az Itáliában megjelent kiadvány címe: Az Isteni Színjáték az ex librisen. Ebben fent feltüntetett összeállítója olyan könyvjegyeket jelentetett meg eredeti színben és méretben, melyek a nevére készültek és Dante eposzának egy-egy jelenetét ábrázolják. Ez már a negyedik kötete a sorozatnak, melynek mindegyik lapján a Pokol egy-egy mondata szerepel, a kép ezt kívánja megjeleníteni.

A kötet bevezető szövegét maga a neves gyűjtő, Dante fáradhatatlan tisztelője, Battolla úr írta. Az ex libris és a Commedia összefüggéseiről *Gian Carlo Torre* olasz nyelvű előszavában olvasható kisebb tanulmány. Mintegy 60 könyvjegy képe látható ebben a pompás kiállítású könyvben. A lapok alkotói főként olasz művészek, de Európa több országából is érkezett alkotás a szerzőkiadó korábbi felkérése alapján. Hazánkat egyedül *Kőhegyi Gyula* alkotása képviseli, aki újabb felkérés alapján már a következő kötet képen munkálkodik.

Soós Imre

Egy szürrealista exlibris-művész: KASKIPURO

A Finn Exlibris Egyesület kiadása, Helsinki, 2010.

A címben szereplő művész nevével nem először találkozunk az olvasó. Lapunk 2008/4. számában *Leila Lehtiranta* finn újságíró írta már róla cikket abból az alkalomból, hogy a művész rézkarc-exlibrist készített a finn államelnök, *Athissaari* részére. A kisgrafika képe a cikkel együtt jelent meg és ízelítőt adott arról az egyedülálló alkotói világról, melynek alapján az ítések a szürrealizmus formavilága sorolják

Pentti Kaskipuro (1930-2010) finn grafikusművészt.

A könyv írója, *Niklas Bengtsson* mondanivalóit a művész főként mélynyomású technikával készült ex libriseire korlátozza. Nyilvánvalóan jelentős egyéb grafikai tevékenységéről alig esik szó. Ezzel szemben kultúrtörténeti alaposággal veszi számba a könyvjegyeket, az alkotásjegyzék időrendi sorában, az 1966. esztendővel kezdődően.

Az idén, szeptember 4-én elhunyt művész első ex librise a finn grafika egyik unikuma: egy könyv fedőlapjára rajzolt, úgynevezett szuperexlibris. Ennek rajzáról később lenyomatot is készítettek, így ez lett az első tétele a 43 ex librisből álló alkotásjegyzékének. A 68 oldalas, finn és angol nyelven megjelentetett könyv fejezetei a lapok stílusjegyei szerint is tagolódnak és elemzik a szürrealista gyökerekre utaló, majd a hybridumán alkotásokat. Ez utóbbin olyan kisgrafika értendő, melyen az emberi alakot növényi, állati vagy gépi elemek beiktatásával jeleníti meg. Egy ilyen lap képét közöljük e cikkben. Szó esik még a miszticizmus irányába tett kitérőkről is, de végül is a kiteljesedett szürrealizmus jegyeit viselő lapok adják meg munkásságának gerincét.

Pentti Kaskipuro rézkarca, C3

Az elemzések során az életmű mintegy fele képen is az olvasó szeme elé kerül és nem kell nagy műtörténeti jártasság ahhoz, hogy a néző megállapítsa az irányzat egyik vezéregyénisége, *Giorgio de Chirico* (1888-1978) hatását. A tanulmány szerzője is gyakran említi az olasz mester nevét és az ahhoz fűződő „Pittura metafisica” fogalomkörét, mint a korai szürrealizmus itáliai jelenségét.

A cikkünk elején említett, egyszer már bemutatott lap a finn köztársasági elnök kívánságára lakásuk egy részletét ábrázolja. Ebben csak egy leterített, kerek asztal és körülötte három közönséges tonettszék látható. A kisgrafika címet is kapott: SYMPOSITION. A Béke-díjas finn elnök szűkebb családjával ezeken ülve szokta a világ gondjait, dolgait megbeszélni. A csend-ülte szobának és tulajdonosának így kölcsönzött halhatatlanságot a nemrég eltávozott finn mester, akit a híres portugál exlibris-enciklopédia Európa meghatározó művészei között szerepeltet.

Soós Imre

EGYESÜLETI HÍREK

2011-ben ünnepli a KBK szegedi csoportja 50 éves megalakulásának évfordulóját. Ez alkalomból ünnepi összejövettel, kiállítás fogja az ünnep fényét emelni. Várható időpontja a „Szegedi Napok”-hoz fog kapcsolódni, amit május 21-22-én tartanak meg. *A 2011-ben amúgy is esedékes tisztújító közgyűlés ugyanezkor kerül megtartásra.*

A Somogyi Könyvtárban és a Kass Galériában kerülnek megrendezésre a kiállítások. A művészek részére a kiállítási felhívás már előző számunkban megjelent, de ezen számunkban megismételjük. Kérjük a művészeket, minél nagyobb számban vegyenek részt a pályázaton.

Erre az alkalomra kérjük egyesületünk művészeit, hogy az utolsó öt év alkotásaiból válogassanak össze egy-egy tablóra való könyvjegyet és alkalmi grafikát. Ezeket kérjük Rác Mária címére (6721 Szeged, Lengyel u. 5/b.) 2011. február 28-ig elküldeni. A grafikák maximális mérete 15×15cm.

Minden műből 2 példányt kérünk postázni, a kiállítás és az archiválás céljára.

Minden sokszorosítási eljárással és számítógépes technikával készült grafika beküldhető, kivéve az eredeti grafikákat és a fénymásolatokat.

*

Kérjük az egyesületi tagdíjat a mellékelt csekken, vagy személyesen mielőbb, de legkésőbb az első negyedév folyamán rendezni. A tagdíj 2000 forint/év, mint eddig. Külföldi tagjaink tagdíja 30 euro.

SUMMARY

Imre Soós: A Newly Established Van Gogh Centre Opened in the Netherlands

The new museum named "Vincentre" was given over to the public by solemn opening ceremonies.

Members of Van Gogh family and a numerous audience have seen the opening of a new exhibition of bookplates designed in memory of the painter. Ex libris by circa ten Hungarian artists were shown here, among them Gyula Kőhegyi was prominent with his 11 bookplates.

József Zenei: A Life in Service of Art

The great lady and honorary citizen of Szeged, Márta Kopasz, graphic artist, holding the honour of Magister Emeritus as well, has recently turned her 99 years. On this occasion an exhibition

was opened at Somogyi Library in Szeged displaying some of the most characteristic works of her oeuvre. The opening of this exhibition was a laudation. The article presents an overview of Márta Kopasz's biography.

Kornélia Tóth Vas: Why is It Beautiful That is Artistic?

Dr Kálmán Aniszi, a retired university professor, member of the Hungarian Writers' Association, gave a philosophical elaboration on the concept of beauty retrospectively to the approaches and definitions of past centuries from Antiquity to the beginning of the 20th century.

Zsófia Somogyi: Some Thoughts on the Art of László Feszt, Jr.

On the occasion of his exhibition in Székesfehérvár, the article describes the features and motives of the artist born and active in Transylvania but now based in Budapest.

Anna Orbán: The 110th Anniversary of Károly Sterbenz's Birth
The artist, accomplished in several fields of graphics, was born in Sopron in 1901 and he also died there in 1993. He mostly represented his native town in different kinds of techniques. He maintained strong relations with Austrian people. His career and his works are described in the article.

Lajos Palásthy: Róbert König Received "Master M. S. Prize"

This October Róbert König, associate professor of the Hungarian University of Fine Arts and president of our society, was awarded the high distinction commemorating the anonymous late medieval painter, M. S. Up to this time the prize has been awarded to ten artists. A bronze statuette represents the prize.

Zsolt Várkonyi: László Lázár Nagy, Honorary Citizen in Cegléd

This September the municipal corporation bestowed honorary citizenship on the graphic artist and painter in appreciation of his artistic works commended by László Földi, mayor of the town.

News, Reviews, Bookshelf, Society Life

AUSZUG

Imre Soós: Neues Museum „Van Gogh“ wurde in der Niederlande eröffnet

In unserem ersten Artikel handelt es sich um die Einweihungsfeierlichkeiten „VINCENTRE“ des neuen Museums Hollands in Neunen. Die Mitglieder der Familie Van Gogh und eine große Anzahl von eingeladenen Gästen waren im Museum anwesend, wo auch eine Ausstellung der zum Andenken des Malers erstellten Ex Libris eröffnet wurde. Blätter von etwa zehn ungarischen Künstlern wurden ausgestellt. Die meisten Werke – elf Kleingraphik – sind von Gyula Köhegyi angefertigt.

József Zenei: Ein Leben im Dienst der Kunst

„Die Matrone von Szeged“ Márta Kopasz Graphikerin, Ehrenbürgerin von Szeged, Magister Emeritus hat vor kurzem ihren 99. Geburtstag gefeiert. Aus diesem Anlass wurde eine Ausstellung in der Bibliothek Somogyi in Szeged aus ihren Werken eröffnet, präsentierend die charakteristischen Werke eines Lebens.

Die Eröffnung der Ausstellung war eine Feier der Künstlerin. Der Artikel stellt den Lebensweg von Márta Kopasz vor.

Kornélia Vasné Tóth: Warum ist das Künstlerische schön?

Professor Emeritus Dr. Kálmán Aniszi Mitglied des Ungarischen Schriftstellerverbandes stellte in der Oktobersitzung von KBK (Förderkreis für Kleingraphik) theoretische, philosophische Erörterungen über den Begriff das Schöne an und unternahm dabei einen Rückblick auf verschiedene Betrachtungsweisen und Auffassungen widerspiegelnde Definitionen des Schönen in den vergangenen Jahrhunderten.

Zsófia Somogyi: Gedanken über die Kunst von László Feszt junior
Unter dem Vorwand einer Ausstellung in Székesfehérvár werden die expressiven Umrissen, charakteristischen Motive der graphischen Werke des zur Zeit in Budapest lebenden Künstlers – stammend aus Siebenbürgen – der Reihe nach vorgenommen.

Anna Orbán: Károly Sterbenz ist vor 110 Jahren geboren

Der Graphiker aus Sopron „das Faktotum der Graphik“ ist im Jahre 1901 in Sopron geboren und auch dort im Jahre 1993 gestorben. Er beschäftigte sich mit allen Zweigen der Graphik, er hat hauptsächlich Sopron in seine Werke verewigt. Er hatte gute Beziehungen auch mit dem Österreicher. Im Artikel wird sein Lebensweg dargelegt.

Lajos Palásthy: Róbert König Meister M.S. – Preisträger

Im Oktober d. J. wurde dem Künstler, Dozent der Universität für bildende Kunst, Präsident unseres Kreises der Meister M.S. – Preis verliehen. Als hohe Anerkennung für seine Pferdedarstellungen wurde der Preis dem Künstler im Rahmen einer Ausstellung übergeben. Der Preis wurde bis heute zehn Personen verliehen und ist eine Kleinplastik aus Bronze dargestellt

Zsolt Várkonyi: László Lázár Nagy Ehrenbürger der Stadt Cegléd

Im September d. J. hat der Stadtrat von Cegléd mit Rücksicht auf die Verdienste des Künstlers dem Graphiker und Maler László Lázár Nagy den Titel Ehrenbürger gegeben. Der Bürgermeister László Földi hat die Begründung vorgelesen.

Nachrichten, Presseschau, Bücherregale, Vereinnachrichten.

RÉSUMÉ

Notre premier article parle sur le nouveau musée de la ville néerlandaise Nuëen. Le VICENTRE fut inauguré en présence des membres de la famille Van Gogh et du public nombreux. A cette occasion fut présenté à l'assistance l'exposition des petites gravures en mémoire du peintre. Les ex libris d'environ dix artistes hongrois y étaient aussi exposés. C'est notre artiste membre Gyula Köhegyi qui figure avec ses 11 gravures sur cette riche exposition.

József Zenei écrit sur l'exposition de Mme Márta Kopasz, âgée de 99 ans. Les oeuvres de la Grande Dame de Szeged ont illustré sa riche carrière artistique.

A l'occasion de notre assemblée d'octobre le professeur Kálmán Aniszi a parlé sur l'idée de la beauté. L'article de Mme Kornélia Vas fait connaître les déterminations du conférence.

Zsófia Somogyi publie un compte rendu sur l'exposition de László Feszt Jr. organisée à Székesfehérvár. L'artiste d'origine de Transylvanie vit actuellement à Budapest.

Anna Orbán fait connaître la carrière artistique de Károly Sterbenz (1901-1993) à l'occasion du 110ème anniversaire de sa naissance. Le célèbre artiste graveur né à Sopron a éternisé dans ses oeuvres les panoramas de son comitat natal.

Le Prix Maître M. S. fut adjugé tout récemment à Róbert König, privatdocent de notre Université des Beaux-Arts. D'après l'article de Lajos Palásthy l'artiste fut honoré par cette distinction pour reconnaître la qualité artistique de ses représentations du cheval.

L'artiste graveur László Lázár Nagy fut nommé citoyen honoris causa de la ville Cegléd. L'article de Zsolt Várkonyi traite cet événement, quand le maire de la ville, László Földi a exposé les motifs de la donation.

Rubriques ultérieures: Nouvelles, Revue de presse, Bibliophilie.